

Tereza Nováková, Word-formation processes in contemporary English fantasy literature: proper names in translation

Bakalářská práce

Ústav anglického jazyka a didaktiky, FFUK, září 2015

Posudek oponenta

Autorka se v práci zabývá slovotvornými procesy uplatňovanými při tvoření vlastních jmen v dílech žánru fantasy literatury. Již v abstraktu je možné si povšimnout poněkud vágního vymezení cíle – co chce autorka zjistit a proč. Pouze konstatuje, že se zabývá slovotvorbou a poněkud mimoděk i problematikou překladových strategií. Z abstraktu však není zcela jasné, zda jde v práci primárně o slovotvorbu či překlad. K tomuto vágnímu vymezení cíle se přidává i absence úvodu v práci samotné. Cílem úvodu akademické práce je přitom především vymezení základních otázek a stanovení východiska jako úhlu pohledu na zkoumanou problematiku. Úvod by měl dále ozřejmit strukturu práce a pokusit se o zasazení do širšího kontextu. Místo úvodu se však autorka pouští rovnou do teoretické části. Čtenář tak má zpočátku pouze velice mlhavou představu o tom, co ho čeká, a pocit, že sama autorka možná nemá zcela jasno, co vlastně zkoumá a proč. Nedožíváme se ani, proč pro svou práci autorka volí právě žánr fantasy, přičemž právě takové zdůvodnění by mohlo být výborným základem pro chybějící úvod práce.

Úvody chybí i v jednotlivých částech teoretické části. Autorka se střemhlav vrhá do víru definic a čtenář se znovu může jen dohadovat, kudy se autorka ubírá. Přitom např. poslední odstavec oddílu 1.1 by mohl dobře posloužit jako odstavec úvodní.

V teoretické části popisuje základní koncepty z oboru slovotvorby. Vychází přitom ze standardní literatury (oceňují její výběr a rozsah), ale spíše jen náhodně vybírá, o čem psát – logická výstavba textu poněkud pokulhává (viz např. oddíl 1.7.1). Nelze si nepovšimnout, že nejobširněji se věnuje skládání (compounding); zatímco afixaci věnuje půl strany, skládání zabírá o šest stran více. Explicitně přitom zmiňuje důvody až v českém resumé. Teoretická část působí tak trochu nahodilým charakterem. V závěrečné části se zabývá problematikou vlastních jmen, ale zde jako by jí došly síly, chuť či trpělivost; na stranách přibývá překlepů a nedotažeností (viz obzvláště oddíl 1.10). To je škoda, uvědomíme-li si, že právě vlastní jména jsou hlavním tématem práce. Části o slovotvorbě autorka napsala výrazně lépe. Teoretickou část neuzavírá shrnutím, jak by mělo být.

V praktické části nejprve popisuje metodiku sběru dat, tedy sestavení seznamu proprií ve vybraných románech. V tabulce na str. 28 měly být uvedeny nejen absolutní frekvence, ale rovněž relativní. Samotná tabulka pak mohla být zařazena spíše v úvodní části analýzy, nikoliv v části popisující metodiku; jde již o prezentaci výsledků. Často mluví o frekvenci, ale překvapivě se vyhýbá numerickému vyjádření relativní frekvence, místo toho užívá kvantifikátory *majority*, *many* atp. Pro čtenáře tak není snadné utvořit si obrázek o frekvenčním zastoupení jednotlivých procesů. Takto by se přitom poměrně snadno dala srovnat původní jména s jejich překlady. Vlastní rozборы jsou však napsány velmi zdařile a srozumitelně, je patrné, že autorka nastudované problematice rozumí a je schopna jejich aplikace na konkrétní případy. Analytická část práce poměrně jasně a přesvědčivě rozkrývá překladatelské strategie a korespondence mezi zdrojovým a cílovým jazykem.

Práce je napsána zdařilou angličtinou bez závažných či opakujících se chyb. Obzvláště analytická část je napsána přehledně a čtivě. Text nicméně obsahuje řadu překlepů, které jsem vyznačil v textu práce. Za další připomínky stojí následující:

- číslování se neprovádí od první strany;
- není zvykem v obsahu uvádět odkaz na literaturu

- oddíl 1.3 začíná neúplnou větou;
- str. 9 dole – nesrozumitelná věta;
- v celé práci nejednotné užívání kurzívy;
- oddíl 1.7.3.13 – chybí úvod, místo něj je pouze odkaz na zdroj, ale bez jakéhokoliv průvodního textu;
- str. 20 – "Quirk et. al" má být "Quirk et al.";
- oddíl 1.8.2 – odkaz na zdroj nemá být v názvu, ale v textu následujícího odstavce;
- str. 22 – u autora Felecan chybí vročení, dtto u autora Aixelá;
- str. 22 – velké množství překlepů a nedotažeností na jedné straně;
- str. 23, 1.10 – nedostatečná práce s citací;
- v celé práci některé odstavce zarovnané do bloku, jiné na praporek;
- str. 24, 1.10 – číslování odstavců není kontinuální, celkově je oddíl 1.10 odbyty;
- str. 24 – autorka píše "other authors propose" ale cituje jen z jednoho autora;
- odkazy na webové stránky (např. str. 22, 29, 37) měly být v podčarové poznámce;
- v celé práci špatná typografie úvozovek (úvodní jsou rovné, koncové kulaté)
- str. 44 dole – v českém resumé anglický text ("most notably")
- v bibliografii je uvedena práce (David 2009), z níž není citováno
- v bibliografii je vhodné oddělit prameny a literaturu.

Práce by si jednoznačně zasloužila větší pozornosti redaktorské. Oceňuji však poměrně kvalitní angličtinu, rozsah nastudované literatury a především zdařile napsanou analytickou část.

Závěr

Navzdory četným výhradám konstatuji, že se autorce podařilo naplnit cíl práce – tedy popsat a zanalyzovat slovtvorné procesy při tvorbě proprií ve vybraných dílech literatury fantasy a srovnat je s překladatelskými strategiemi českých překladatelů. Práce vyhovuje požadavkům kladeným na bakalářské práce. Doporučuji ji k obhajobě a s ohledem na výše uvedené výhrady navrhuji předběžné hodnocení na škále **velmi dobrá až dobrá**.

PhDr. Tomáš Gráf
V Praze 26.8.2015